

SZABOLCS

TÁRSADALMI HETI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Tanítóknak és jegyzőknek 4 korona.

Felelős szerkesztő:

SZALAY BÉLA.

Megjelenik minden szombaton.

Hirdetések centimétere 5 fillér; többszöri közlésnél árengedmény.

UJ RABSZOLGÁK.

Abban a pillanatban, a mikor a mai szociálizmus talmudistái, a szakszervezetek titkárai beirták a munkás nevét a tagok listájába, a munkás jelentős változáson ment keresztül a társadalomhoz való viszonyában. Igaz, hogy eddig is elégedetlenkedhetett, az is megtörtént vele, hogy jobb bérért szót emelt, de ez munkaadóival való kölcsönös megegyezéssel megszűnt további perpatvar okául szolgálni s a munkaadó és munkás, a két munkatárs egymáshoz való viszonya, valamint a munkásnak a társadalomban való elhelyezkedése mi-
ben sem változott. A besorozás percében azonban abba a rubrikába vették a gyűlöletfűtők, a melyben a „burzsoázia“ ellenségeit tartják nyilván s egyuttal és főképpen a saját céljakra rendelkezésre álló sereget gyűjtik. Az „ő hadseregük“ egy nullája lett a munkás, azzal a különbséggel, hogy neki kell eltartania urait, parancsolóit és megváltó gazdáit.

Cserébe azért, hogy kiemelte, kiszakasztotta eddigi békés életéből s fejlődéséből a munkást, a szociálizmus nem tud mást adni, mint — egy reményt, egy vágyat, egy ígéretet. Ha igaz az, hogy a vallások mind egy forrásból származnak, úgy ez a mai szociálizmus se cselekszik egyebet, mint az elérhető helyett, a természetes fejlődés biztosítékainak ápolása helyett ígéretekkel szédíti hiszékeny hívőit. Mert mi az általános választói jog áldásaira való utalás, mint egy ígéret, a melynek lapjára milliós értékeket irtak fel a szociálizmus lutri-boltosai, de a mely tisztán politikai intézmény, a melyet gazdasági folyamatokból nem lehet kimagyarázni, csak Engels Frigyes agg napjainak találmánya, a melyre a szociálizmus jövőjét alapította. Furcsa ajándék ez. Ideológiát (a politikai élet ideológia) ad neki fejlődés, bér, kenyér helyett, megcsufolván ezen első ígéret-ajándékával a „történelmi materializmust“, a mely szerint csak a gazdasági életnek van realitása.

Az új vallás első tétele tehát eltávolodás a tulajdonképeni marxizmustól s bármennyire igyekszik is például a magyar szociáldemokraták párt hívhő marxista voltáról esküket tenni, önámítás és őszinteséghiány jellemzi egész működését és hitvallását. Ez a látszólagos fanatikus ragaszkodás Marxhoz mutatja, hogy a tömegek feletti hatalomért kénytelenek Marx nevét cégerül használni.

Ezen az egy Marx-ellenes ígéreten kívül

a mai szociálizmus csak kötelességeket ró a munkás amugy is megterhelt vállaira. Elsősorban józan kritikai szabadságától fosztja meg, a mikor kiköli, hogy vallania kell neki azt a hitet, amelynek rugalmasságát most mutattuk ki s a melynek önellentmondásaiból él a vezérkar — igen kitűnő állásokban. Be kell lépnie mindenhová, a hol emberek vannak, a kik az álmarxizmus detailokban való elárulásából élnek. Meggyőződése-e ez a belépés vagy kényszer, azzal nemcsak hogy nem törődnek a szociálizmus férges diói, hanem hozzájuk méltó szaksajtójukkal s embereikkel, kiket hajcsároknak lehetne nevezni, birka módjára terelik be a tőlük rettegő „marhát“ a rabszolgatelepre, a hol rögtön megismerkedik az elmélet és annak gyakorlati végrehajtása közti különbségekkel. Állandó és szünet nélküli ellenőrzés veszi körül munkájában, kint és otthonában, nyilatkozatait számon tartják, beszédét hirül viszik azoknak, a kik minden ellenőrzés nélkül élnek a munkások szabadságának oligarchikus módon való elvonásából.

Nem is kell bizonyítani, hogy a rabszolgaság a mai szociálizmussal támadt fel újból. A munkásba belecsepegtetve a tévhitet, hogy őt kizsákmányolják, a vezérkar megfeji s akaratnélküli eszközzé teszi, elvevén tőle azt a szabadságot, öntudatot s nyílteszűséget, a melyet a folyton szidott polgári társadalom nevelt a munkásba. Tisztiára rabszolgamódrá bannak el a munkással, megkötözve őt a marxizmusból font kötelekkel és szíjakkal. Kiparancsolják munkájából, a munkaszabadság megcsufolására; sztrájkolni kényszerítik meggyőződése ellenére is, azt állítván, hogy a munkás nem tudja, hogy mi jó neki, hát kényszeríteni kell rá. Jó tudniillik a munkásnak az, a mit a vezér akar, rossz az, a mit a munkás akar. Ráparancsolnak a szakszervezeti telepen, hogy itt vásároljon, ott ne igyék, szóval bojkottot rendeznek vele. Megparancsolják neki, hogy ott vállaljon munkát, a hol a vezérek megengedik, ellenben kiátkozással s veréssel fenyegetik, ha ott vállal, a hol ő akar, de a hol bojkottot rendezett a félművelt vezérkar. Vak engedelmesseg, a „Maulhalten“ durva kivitele ennek az uralomnak jellemző vonása, senkinek másnak nem engedelmeskedni, csak nekik, a Brutosoknak, akik a Cezárgyilkos, de nagyszerű Brutus példáját sose követnék, még véletlenül se, mert ezt mondta:

En pénzt szerezni nem tudok galádul,
Ég látja, inkább szívemet veretném
És ontanom drachnákká véretem.
Mint tármé csulfasággal a paraszt
Kérges kezéből a süllyd keresményt
Előcsikarjom.

Nem, nekik kell ez a keserves pénz, de kell maga az árucikk is: az ember, a kit ide-
löknek, beiratnak, kizárnak, sőt szállítónak is. Mert ha közelfekvő az eshetőség, hogy a munkás munkaadóival ki akar egyezni a felesleges harmadik nélkül, akkor elutaztatják őket csoportosan, mint a barmokat.

A szociálizmus eme rabszolgakereskedő módszere nem magyar találmány, csak itt érte el fejlődésének legmagasabb csúcát. Az egész világon megvan az egészséges reakció ez ellen a moderu rabszolgakereskedés ellen, s a német szociálizmus ellenlábasai: a francia szindikálisták is nemrég végeztek egy ilyen kiskirálylyal, a hirhedt Pataud-val, az angolok közt is lappangott a mostani óriási sztrájkig Tom Mann, a híres anarkista, a ki szintén derűre-borura rendezte a sztrájkokat, míg az állam a munkássággal meg nem értette, hogy erejét, pénzét, energiáját önző és káros célokra használják fel. Mindenütt a világon terjed ez a nézet, hogy szabadulni kell a szakszervezet sorvasztó karmai közül s nemsokára meg kell indítani egy nemzetközi hadjáratot, nagy küzdelmet az elnyomott és kifosztott munkásság felszabadítására, hogy visszaadja az embert önmagának, a munkást munkájának.

Anatole France, a kit a szociálisták szeretnek a magukénak vallani s a szociálista jelzővel lealacsonyítani, a „Pingvinek Szigetén“ regényében megírta ennek az új rabszolgaságnak bekövetkezését. A szociálizmus által felszentelt pingvinek egyenlő emberekké válnak: de megindul az élet s ime, a végén lesznek urak (a hogy ők nevezik: munkás arisztokraták) és rabszolgák (szerintük finomul: munkás proletárok). Ez az alakulás már itt van s a „feléptmény emeletéről a vezérek boldogan hallgatják a lent dolgozó rabszolgák dalát:

— Miénk lesz a jövő!

Az együttgyűlé lesz a mennyek országa mindig. Azoké, a kik azt hiszik, hogy a vezér-rabszolgatartói az „eszme“ hevíti s azért kiabál.

Pedig, hogy Mikszáthtal szóljunk, csak giliszta mozog benne (U)

Fiu-ingek, alsónadrágok, háló-
ingek, kötött harisnyák, eső-
ernyők, kefeáruk, zsebkendők.

Világhírű

„LICHTMAN“ és „TIP-TIP“

cipők egyedüli elárúsító telepe

Eisler Károly utóda
cégnél Nyiregyháza.

Telefon 114.

Telefon 114.

Emlékezzünk régiekről...

I.

No csak az kellene még, hogy nemes és tekintetes Bereg vármegyének száz évvel ezelőtti vitézködő Rendei haló poraikból meg-elevenedjenek! Bezzeg ma már nem pennához nyulnának, hogy Ő Felségéhez alázatos, de vastag igékkel íródott, instanciát menesszenek a „mindenre kész zabolátlan szabadság veszélyes dagályától pöffeszkedő Rendei” ellen, hanem azt hiszem a fringiót csörtetnék meg. Mert ma sokkal több okuk lehetne Ő Felségének a „mostani kor nem annyira újító, mint minden dolgokat felforgatni célzó szelleméről” panaszkodni.

Szinigazság, hogy nemes és tekintetes, vitélő Bereg vármegye Rendei az Úr 1834 évében alázatos instanciával járultak király Ő Felsége elé és a fentebb mutatóba közölt „építhető ornans“-oknál is sokkal különbséggel vastagított feliratukban ugyancsak megtisztelték az országosan egybegyűlt Rendeit, amiért „az ország polgári alkotmánya szentségének szentségtörő kezekkel való veszedelmességével” úgy mertenek határozni, hogy „a jobbágytelkek használatát megvásárolandó nemesek az azokkal járó köztartásokat viselni tartozzanak”. Alázattal kérték hát Ő Felségét, hogy „polgári alkotmányunkat a törvényhozó test egyik alkotó részének megtámadásai ellen védeni s a veszélyt, mely hazánkat önmagából fenyegeti, édes atyailag elhárítani méltóztassék.”

Nem tudom, Ő Felsége mit szolt, mit cselekedett a jobbágyi hűséggel felterjesztett instancia vétele után, de hogy nemes, ites és vitélő Szabolcs vármegye a minden vármegyének s így neki is „szeretettel” megküldött jeles feliratot nem igen tette ki az ablakába, azt abból sejtem, hogy a Karok és Rendei 1834. július 1-én tartott országos ülésében szót kerr Jármy Imre, Szabolcs követő, és küldőinek nevében kijelentette, hogy Szabolcs Rendei a feliratban foglalt „mérséklés nélküli keménységek” sértő kifejezéseit magukévá nem teszik s annál kevésbé találják az országgyűlésre alkalmazhatónak. Ezért ünnepélyesen ellenmondást nyilvánít és sürgeti Bereg vármegye megbüntetését

és indítványozza, hogy az ilyen fenekedő lépések jövőben való meggátolására törvény hozassék. Az elnök „erő nélkül valónak és semmisnek” mondotta, ha egyes törvényhatóság az országgyűlés végzése ellen dolgozik, de másrészt váratlanul vélte az indítványt, minthogy az a vármegyék „tehetősége” ellen irányul. Pogány József Bereg követő, nagyon rossz néven vette, hogy egyik vármegye megvádolja a másikat és annak végzéseibe „bele meri ütni az orrát”. A maradék ítéletére bizza, ki vétett az alkotmány ellen.

Bereg követőnek beszédében — úgy sejtem — több lehetett a szalonképtelenség, mint a logika. Mert Deák Ferenc nem valami hizelgősen szolt róla, midőn ezeket mondotta: „Bereg érdemes követő oly hangon, oly kifejezésekkel válaszolt Szabolcs indítványára, hogy azt szó nélkül hagynom s így szavainak és megyéje tettének helyességét mintegy hallgatva küldőim részéről is elismernem nem lehet. Bereg követő azt kérdezi, hogy Szabolcs miért avatkozik Bereg tetteibe s miképpen lehet itt vádolója? . . . De kérdem az érdemes követőt, hát az nem helytelen-e, nem fájdalmas-e, hogy egy megye vádolja az egész országgyűlést, vádolja azon testet, melynek maga is egyik tagja, melynek becsülete az ő becsületét, méltóságát az ő méltóságát is érdekli. Vádolja pedig oly módon, oly kifejezésekkel, milyeneket még mivelt társalkodási körben sem örömet hallunk használni.

Indítványt tenni csakugyan jussa volt Szabolcsnak. És mégis Bereg követő, vagy inkább, minthogy ő helyen a követőt küldőtől elválasztani nem tudom, Bereg rendei ugyanakkor, midőn önmegyéjük függetlenségének sérthetőségét emlegetik, Szabolcsnak jussát csorbítani törekednek. Részemről kénytelen vagyok küldőim nevében is kijelenteni, hogy helytelennek tartom, midőn az országgyűlésnek határozata ellen egy vármegye a fejedelemehez folyamodik, kivált olyan kifejezésekkel folyamodik, mint a melyeket most felolvastatni hallottunk”. Ezután még erőteljesen tiltakozik Bereg követőnek törekvése ellen, hogy Szabolcs indítványozási jussát csorbítani akarja s így fejezi be beszédét: „Ezeknek kijelentésén túl most menni

nem akarok, mert meg vagyok győződve, hogy alkotmányunk legerősebb oszlopai a törvényhatóságok, melyeknek jussait és tekintetét csorbítani annyi volna, mint nemzeti szabadságunk életereit feldolni; tudom azt, hogy a megye, egyes ember életkorához mérve, halhatatlan és így az egyes emberek hibái nem lesznek a megyének örökös vétkei.”

Deák ezen szavai után feljegyzé az országgyűlés jegyzőkönyve, hogy: „Kivántak volna még ezen dologhoz szólani Szabolcs, Szatmár, Somogy, Nógrád és Bihar vármegyék követői, de a KK. és RR. ezeknek elhalasztására és mellőzésére hajolván, ezen kedvtelen kérdés feszegetésébe ezuttal bocsátkozni nem kívántak.”

Ha mi is kedvtelen kérdéssel akarnánk kedveskedni Deák Ferenc hagyományosainak, a közigazgatás államosítására való tekintettel azt kérdenők: „Hogy is mondta Deák?” „A törvényhatóságok jussait csorbítani annyi volna, mint nemzeti szabadságunk életereit feldolni!” Emlékezzünk régiekről!

— ezerjő —

MUSCHONG - BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY-VIZ.

Bakterium mentes

természetes ásványviz.

Üdit, gyógyít. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, valamint húgykő és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlva. Főterakat:

WASSERMANN SÁMUEL

fűszer-, liszt-, gyümölcs-, üveg- és porcellán nagykereskedő Nyiregyháza.

Telefonszám: 121.

JULIANUS.

— Történeti elbeszélés. —

II.

A diadalmas caesar.

Lutetiában Julianus caesar hatalmas méretű, otromba külsejű palotája előtt, melyet még Constantius Clorus építtetett a Szajna partján, óriási néptömeg zsibongott.

Caesar diadalmasan jött meg a csatából s a győztes hadvezér ünnepélyes bevonulására összefutott egész Lutetia.

A szellő büszkén lobogtatta Julianus aranyhímzésű, biborsárkánnal díszített győzelmes zászlaját, melyet a csapat élén lovagolva herkulesi termetű gall zászlóhordozó tartott izmos markában. Utána a tetőtől-talpig porlepte katonaság lépdelt tölgylevelés sisakjára büszkélkedve. Legvégül lovastestőrök között quadrigán hajtattott Julianus caesar. Hosszúra növesztett haja kuszálva libegett a vállán, vágatlan sűrű fekete szakállát megderesítette az ut pora. Borostyánnal koszorózott szögletes feje rövid nyakán idegesen rángatózott ide-oda; élénk, fekete szemé büszkén, diadaltól ittasultan csillogott kitömlött, széles szemöldöke alól.

A mint az izgatottan várakozó nép a

dicső caesart megpillantotta, üdvözlő kiáltásaival oly óriási lármát csapott, hogy a dobok pergését s a kürtök harsogását is elnyelte a rettenetes zaj.

Julianus nem győzött eleget hajlongani.

Mikor a zászlótartó a szajnaparti palota elébe ért, megállt az agyongyötört sereg s Julianus, lovait megfékezve, a gyepőt az ott álló katonák közé dobva, leugrott fürgén quadrigájáról. A győzelem híretől mámoros nép vállaira kapta s a tisztek intésére elnémult a sokaság örömrivalgása.

Julianus beszélni kezdett.

— Dicső polgárok! Gallia csapatainak hősi, kipróbált fegyverei által hatalmas birodalmunkra új győzelmet hozott a sors. Katonáim, a ti vitéz fiaitok megtörték az ellenséget. Itt színetek előtt dicsérem meg mindnyájukat, mert a hány sisakon leng a diadalmas tölgylevel, annyi hős harcolt a csatában. A borostyán, melyet fejem köré fontak az övék. A dicsőség pedig legyen a mi hatalmas birodalmunké és felséges urunké, Constantius császáré!

A rövid és lelkes beszéd óriási hatást tett. Julianus már rég palotájába vonult, mikor a nép és a katonaság még mindig a palota előtt állott és zajosan éltette caesart.

A nép nem hiába erőltette meg a tor-

kát. Julianus tizezer aranyat osztatott ki a katonaság és Lutetia népe között. A fejlődési adomány valóságos lázba hozta a várost. Julianust éltetve, Julianus nevét harsogva oszlott szét a tömeg s néhány óra múlva telve voltak a csapszékek. Mámoros katonák és polgárok vegyest mulatoztak és sűrűn koccintottak a győztes hadvezér, a diadalmas caesar egészségére . . .

*

Julianus, a mint palotájába ért, meg sem tisztította magát az ut piszkos porától, hanem azonnal maga mellé vette bizalmas barátait: Hekébolosz és Nevita bölcselőket s a palota titkos termébe vonult.

Kövessük őket! — A tágas terembe lépve, azt gondolhatnók, hogy valami szobrász műtermébe vetődünk. Egyetlen butorzatának csak valami asztalfélét mondhatnánk, mely a terem felső részének közepén éktelelenkedik. Barna fatuskókon széles rostélyozott vasiap fekszik. A terem padlóját pedig trachitlapokkal bélelt árokféle mélyedés veszi körül a különös állványt. A butorok hiányát az oszlopok pilléreire és a falakon egész sereg márvány- és bronz-szobor pótolja.

Itt az öreg Saturnus bámul ránk rancos, mogorva arcával, mintha fel akarna falni be-

Valódi francia gumi áruk.

Sérvkötőket, haskötőket, támgépeket, ferdülés elleni fűzőket mérték szerint készít

Blumberg József

keztyű-, kötszer- és fűzőgyára; betegápolási cikkek, orvosi műszerek nagy raktára

Nyiregyháza, katolikus parochia.

Külön próbaterem!

Illatszerek. Pipe-cikkek.

Iparosvilág.

A kamara és a III. osztályu adó.
A debreceni kereskedelmi és iparkamara fel-szólalt azon országosan tapasztalható nagy-mérvű adóemelés ellen, amely a III. osztályu kereseti adók legutóbbi kivetésénél az ipar-osokat és kereskedőket érzékenyen sújtotta. Különösen óvást emelt az ellen, hogy a mű-hely-, üzlet és lakásbérek nagymérvű emel-kedése adóemelési indokul szolgálhasson, minthogy ez nem jelenti a kereskedő és ipar-os forgalmának emelkedését, hanem a telek és lakásüzérkedés következménye.

A törvénnyel megállapított eljárási mód-tól eltérően azonban a kivetett adó nem lévén mérsékelhető, a súlyos adóemelés által érintett érdekelték csupán egyénekenként az adófelszámolási bizottságnál kérhetik adójuk mérséklését, igazolva, hogy az emelésnek megfelelő mérvben forgalmuk nem emel-kedett.

Ipari tanfolyamok Nyiregyházán. A kereskedelmi és iparkamara felhívja az ér-dekeitt iparosság figyelmét, hogy a Techno-logiai m. kir. Iparmúzeum Nyiregyházán ipari tanfolyamokat fog rendezni, amelyek igen kiváló alkalmul szolgálnak az iparosság továbbképzésére. Ily tanfolyamok lesznek:

Üzleti fogalmazásból november-decem-berben;

Számtan és kalkulációból január-febru-árban;

Építőipari szakismeretkből novembertől március végéig.

Lapunk zárta szerdán este.

nünket, mint fiaival cselekedte; amott Zeus szorongatja markában rettenetes nyilait, mintha menten le akarná sújtani Hephaistost, a ki a másik oldalról sandán vigyorog a szeme közé. Jobbról a napistennek, Mitrának az arca sugárzik felénk, balról Adonis és Sera-pis kellemeteskednek. Az ajtóval szembe eső falon Osiris és Isis ölelkeznek s mellettük hűségesen őrködik a kutyafejű Anubis. Itt is, ott is nymphák és satyrok táncolnak.

Valóságos Olympus! A terem ablakait sötét függönyök takarják s a kis tusculanumi lámpa halvány fényénél suttagó bölcselők ide-oda kapkodása kísérteties jelenetet varáz-szol elénk.

Az egyik felszalagozott fehér birkát emel a vasrostélyos asztalra, a másik vastag gyapjuruhával fogja át az állat száját s e pillanatban Julianus hosszú, villogó kését végigrántja a birka hátán a nyakától egészen a farkáig, majd hirtelen torkába döfi kését. Pezsegve serken ki a pirosuló vér. A két segédkező erre felkoncolja az áldozati bar-mot és hallatlan komoly, tudós ábrázattal jósolgatja annak belső részeiből a jövőt.

— Szerencse! — kiált föl az egvik.

— Ó dicső caesar, szerencse és dicső-ség neked! — ujjong a másik, mialatt kaján szemmel figyel Julianus arcát.

Julianus pedig mereven bámul a leve-gőbe, mintha ő onnan nézné a jövőt s csak

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstművek, pon-tos órák, alkalmi ajándék-tárgyak legolcsóbban

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznél

Nyiregyházán, Városház u. 3. sz. a. kaphatók.

A városi színházügy elmérgesítése.

E lapnak hasábjain a városi színház ügyével nem sokat foglalkoztunk. Tudjuk azt, hogy a város közönsége egy már modernebb színház után vágyakozik, de viszont ismer-tük s ismerjük azon törekvéseket is, melyek ezen közóhaj kielégítésére irányulnak, s me-melyek magáról a városházáról indultak ki. És bár mi is a közérdeket képviseljük s an-nak védelmében a jogos kritikát hasznosnak és szükségesnek tartjuk, ezen ügynek nyu-godt megérését s eldöntését hagyjuk a maga útján, — a városi tanács ténykedésének ismeretében nem találtunk indokot arra, hogy azzal nyilvánosan s részletesebben foglal-kozzunk.

S íme a Szabolcsvármegye október 14-iki számában szenzációs címek sorozatával megjelenik egy közlemény, mely a legelősebb vádakat vagdossa a tanács fejébe.

Ismételjük, a jogos kritika csak hasznára lehet bármely közügynek, de ha az a kritika igazságtalan, — ha támadásában már annyira elfogult, hogy a jó izlést sérti, — nem csak magának az ügynek árt sokat, de saját ma-gának is, mert a sajtót teszi ki vele kemény s jogos bírálatnak.

olykor-olykor veti ideges tekintetét a fel-koncolt állat párolgó beleire. Szerencse, sze-rencse! mormogja fogai között s ujhól csak a levegőbe merül el tekintete, arcára pedig valami belső, pokoli harc képe rajzolódik.

— Caesar! az isteneknek kedves ez az áldozat. Ne késlekedjél!

Julianus, mintha csak álmában beszélne, csöndesen mormolta: istenek . . . tudod Helena . . . istenek . . . te is hiszed? . . . Majd, mint akit álmából fölriasztottak, végig-borzadt, hirtelen kezébe kapta a véres hus-darabokat és az emelvényen füstölő tűz lángjaiba dobta. Erre a két bölcselő ugrálni, táncolni kezdett a fölséges áldozat körül, mint vásárban a népet mulattató bohócok. Tudták, hogy nem ingyen ugrálnak. Leg-föllebb az lehetett köztük és a vásári bohó-cok között a különbség, hogy ezek egymást is kikacagják, míg az átalvetős köpenyegű filozofusok semmit sem találtak egymásban kinevetni valót. S ha más nem is, ez a méltóságos komolyság mindenestre imponáló volt a fölséges áldozatban.

Julianus pedig csak bámult a levegőbe s ajkai egyre halkabban suttagták: Sze-rencse . . . Helena . . .

A lefüggönyözött ablakokon pedig be-belopódzott a távoli csapszékek valamelyi-kéből a palotáig elható örömrivalgás: Ave caesar! Eljen a diadalmas caesar!

Sajnosan kell megállapítanunk, hogy e közleményben mindkét hibát feltaláltuk, s feltalálta a közvélemény.

Ha az ügyet részleteiben vizsgáljuk, nem találjuk azt a nagy veszedelmet, mely-lyé — ha talán egyesek is — de felfújták, felhasználva a sajtót szavaiknak, egyéni vé-leményüknek súlyossá tételére, — arra, hogy közvéleményt lássanak benne azok, kik ma-gát az ügyet nem ismerik.

Módunkban állott betekinteni az ügynek ugynevezett „aktái“-ba s azokból arról győ-ződhattunk meg, hogy míg egyrészt az elő-készületek folyamatban vannak alternative: akár új színház építésére, akár a jelenlegi épületnek alapos átalakítására, — másrészt szakembereknek láttuk írásbeli véleményét, hogy a színházépület mindaddig, míg a vég-leges megoldás stadiumába jut, igenis hasz-nálható s ha vannak is átalakítást igénylő állapotok, azok lényegtelenek és rövid idő alatt foganatosíthatók s egyáltalán nem oly jelentőségűek, melyek kataztrófának lehet-nének okozói.

Kevés színház az, melynél több, keve-sebb tűzveszélyességet felfedezni nem le-hetne; — 20 év előtt épült színházunkban is megtaláljuk azt, de megfelelő elővigyázati intézkedések mellett s különösen a már el is rendelt átalakítások foganatosítása után annak további használata aggályt nem kelthet.

De hát különben várjuk meg a kért mi-niszteri szakértő véleményét.

Annak meghallgatása előtt elfoglalni egy álláspontot s ezen állásponthoz való me-rev ragaszkodással pálcát törni egy ható-sági szerv, a városi tanács felett abban a modorban ahogyan azt a Szabolcsvármegye ama költeményének megírója tette, — még akkor sem szabad, ha a maga igazságossá-gában rendületlenül bizna is.

Azok a társadalmi formák s korlátok, melyek a társadalmi életben kötik az embert, akkor is kötelezők, ha a sajtót használja fel véleményének másokkal való közlésére.

Egy oly városnak tanácsát, melynek gyors fejlődését mindenki elismeréssel szem-léli s melyben a városi tanácsnak oroszlán része van, — nem szabad úgy vádolni s úgy vágni, mint azt tette nem mondjuk — a Sza-bolcsvármegye, de cikkének értelmi szerzője.

Ez ellen fel kellett emelni tiltakozó szavunkat.

A gazdasági és iparkiallitáson ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
:: és plissézozó intézete ::

Pazonyi-utca 13. Bejárat Véső-utca felől.

Van szerencsém szíves tudomására adni a t. közönségnek, hogy intézetemben ruhák a legkényesebb igényeket is kielé-gítően bármily színre festetnek és vegyileg tisztítatnak. Egyben bátorkodom szíves figyelmét

fehérnemű-tisztító osztályomra

felhívni, ahol kézelők, gallérok stb. szintén meglepő szépen 5 nap alatt tisztítatnak.

Midőn szíves megbízásait kérem, vagyok mély tisztelettel

Telefon 248. sz. **Gabulya Mihály.**

A főváros központján.

— Villamos megálló. —

10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz.

— 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyit az

Edison-Szálloda

Budapest, VII., Hársfa-u. 59. sz. (Király-utca sarkon).

Tulajdonos: POLLÁK JÓZSEF.

Hideg és meleg víz-vezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyel-mes kiszolgálás. Érte-kezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 koronától!

Tanügy.

Meghívó

A „Szabolcsvármegyei Tanítóegyesület“ nyiregyházi járáskörének Nyirbátorban, a Kaszinó nagytermében folyó évi október hó 5-én, szerdán délelőtt fél 10 órakor tartandó

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és elnöki előterjesztések.
2. A „Tanítók Országos Szövetsége“ és az „Eötvös-alap“ közgyűléséről jelentést tesz Varga György nyiregyházi tanító.
3. A mese és mesélés. Irta: Stoll Ernő nyiregyházi tanító. Felolvassa: Prekopa István nyiregyházi tanító. Hozzászólók: Nánássy Gyula nyirbátori tanító és Vargha Ferenc nyiregyházi tanító.
4. A „Tanító“ című lapot ismerteti Király Imre nyiregyházi tanító. Hozzászóló Fábrián Ferenc nyiregyházi tanító.
5. Tóth György pénztáros — nyiregyházi tanító — az évi tagdíjak befizetéséről tesz jelentést. Hozzászóló: Szabó Pál nyiregyházi tanító.
6. Kubacska István, a nyiregyházi járáskör „Eötvös-alap“ elnökének jelentése.
7. Indítványok tárgyalása.
8. Ünsegyező-egyleti közgyűlés. Nyiregyháza, 1911. október hó.

Nandrassy Aurél, Kubacska István,
járásköri jegyző. járásköri elnök.

Tudnivalók: Közébed a „Takács“ vendéglőben. Egy teríték ára: 3 korona. A vendéglős a jelentkezők számára készít ebédet. Kérjük a közébeden résztvevőket a meghívó vétele után, de legkésőbb október 22-ig jelentkezni. A nyiregyháziak Kubacska István elnöknel, a vidékiek és nyirbátoriak Zsák Andor igazgató-tanítónál Nyirbátorban.

Nyiregyházáról a vonat indul reggel 7 óra 17 perckor; Nyirbátorból vissza délután 5 óra 39 perckor.

Uj tanítók a vármegyében. A tiszamogyorósi ref. iskolánál Ujj András, a görögországi uradalmi iskolánál Török Zoltán, a nyirbátori ref. iskolánál Hadházy Dániel, az újfahéti gk. iskolánál Egressy Elek, az őri ref. iskolánál Megyery Endre, a demecseri rk. iskolánál Hevesi József, a révarányosi ref. iskolánál Nemes Miklós, a nyirbogyási rk. iskolánál Jáger Péter, a prügnyi ref. iskolánál Beszterczey Béla, a balsai tanyai iskolánál Greschner Dezső.

Betöltendő állások. Nyirtasson pályázatot hirdettek 2 községi tanítói állásra s betöltésre vár a paszabcsuci uradalmi tanítói állás is (Haas Ignác uradalma.)

Az analfabéta tanfolyamok és népies ismeretterjesztő felolvasások szervezése tárgyában dr. Wilt György kir. tanfelügyelő körlevelet küldött szét a járások első tisztviselőihez, az esperességekhez és az e téren már komoly működést kifejtett tanítókhöz. A szervezésekről már is lelkes hangú jelentések érkeznek a tanfelügyelőséghez, így Tárczy Gyula és Balogh Gábor tanítók jelentése Mándokról, Révész József tanító Tiszadadáról, Klein Jakab tanító Nyirmadáról, Tóth Zsigmond tanító Apagyrról.

Tanító, mint lapszerkesztő. Füredi Ármán kisvárdai izr. tanító a kir. tanfelügye-

lőség útján engedélyt kért a vallás- és közoktatásügyi minisztertől arra, hogy Kisvárdán „Kisvárdai Friss újság“ címen lapot szerkeszthessen. Füredi Ármán a lapszerkesztés terén régi kipróbált erő.

A helybeli polgári fiúiskola tantestületében Holéczy Miklós tanár, egy évi önkéntességének lezolgálása után régi állását ismét elfoglalta.

A tiszalöki állami ovoda felügyelő bizottságának tagjává a vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte Bartha Lászlóné ottani úri asszonyt.

Járványos betegségek miatt legutóbb a következő iskolákat zárták be: Tiszabüdön az összes iskolákat, Kisvárdán az összes iskolákat, a demecseri Borzsova tanyai iskolát, a tiszabezdédi iskolákat, a nagyhalászi iskolákat, az eperjeskei iskolákat, a büdszentmihályi iskolákat és a tiszadadai iskolákat.

Ékszer és ezüstnemű
 vásárlásnál forduljunk
 bizalommal Magyar-
 ország legnagyobb
 ékszerüzletéhez a
 Löfkovits Arthur és Társa
 céghez Debreczenben.

HIREK.

— **Mindazon olvasóinktól, kik az utolsó időkben** lapunkat rendes időben nem kaptak meg, bocsánatot s szíves elnézést kérünk. Az ok a lap átvétellel járó nehézségekben rejlett, ami akaratunkon kívül esett. Ha ezután is merülne fel valami hiány, a panaszt kérjük megtenni a szerkesztőség és kiadóhivatalban: **Bethlen-utca 12. szám alatt.**

— **Kinevezés.** Firczak Gyula ungvári görög katolikus püspök Egressy Elek hajduböszörményi kántortanítót Újfahétra nevezte ki.

— **Géressy Kálmán** debreczeni kir. főigazgató a helybeli ág. ev. főgimnázium hivatalos megvizsgálása végett itt tartózkodását 3 napra meghosszabbította. Ma szombaton este távozik körünkből. A főgimnáziumban mindent a legkitünőbb rendben talált, afeletti megelégedését ki is fejezte a főgimnázium tanári kara előtt. Itt tartózkodása idején Leffler Sámuel igazgató vendégszeretetét élvezte.

— **Szabad a felhajtás!** Nagy gondtól szabadultak meg ma a gazdák, mészárosok s — tán a közönség is. Vége a száj- és körmőfájás miatt elrendelt zárlatnak, s szabad bármely hasított körmű állatot vásárra hozni. Ma volt is már, de kisebb vásár, aminek oka az, hogy mindenkit a zárlat feloldás alól nem lehetett értesíteni. Végre gazdáink is nyugodtan fellelékezhetnek egy fél éves veszteglés után.

— **Felhívás.** A „Nyiregyházi Zenekedvelők-Egyesülete“ felkéri mindazokat, akik bármilyen zenét tudnak, hogy folyó hó 23-án (hétfőn) este 8 órakor a főgimnázium zene-termében megjelenni sziveskedjenek.

— **A közigazgatás egyszerűsítése,** amely csődöt mondott, megkésztette a dolgot és sok bosszúságra adott alkalmat, újabb remekét mutatja be az *állami eltartottak* dolgában. Már október 21-ét irunk s még most sincs sok állami eltartott gyermeknek könyve, irkája, tolla, téntája stb. Miért? Oh miért?! Az egyszerűsített eljárás az oka. Eddig az iskolaigazgatók szépen felírták a gyermekek számát, osztályát, beküldötték az illetékes helyre, mire és mennyire van szükség. Ha későn is, de mind megkapták, kiosztották s ment a tanítás rendben. Most új állást szerveztek, valami „telepfelügyelő“ címén (szép név!) Ide küldenek most mindent. Ide kell a szegény gyermekeknek elzárandokolni, hogy megkapják, *már akik megkapják* iskolai szereiket, ha ugyan nem hiányzik vagy egy könyv, vagy toll, vagy tinta. (20 filléres üveggel egész évre á.) Ezelőtt egyszerre kiosztották mindannyinak és rend volt. Most fennakadás, bosszankodás, átírás, visszairás, késlekedés, a tapításban elmaradás. Hadd legyen a hitványul ellátott gyomor mellé hitványul ellátott fő is. És mind ez az eljárás egyszerűsítése érdekében!

— **A polgáriskolai egyesület** tiszavideki körének elnöke Husz Lajos és titkára Nagy József e hó 15-én városunkba érkeztek, hogy a november 6-án tartandó közgyűlést előkészítsék. A közgyűlés iránt tanügyi körökben élénk az érdeklődés.

— **370 korona.** Ennyit adott Vencsellőnek a földmivelésügyi miniszter, hogy az urbéres-közbirtokosság közlegelőjének javítási munkálatai ne kerüljenek túlságos sokba. 370 koronával és csomó kikötéssel segített a bajon.

— **Eltűnt asszony.** Bizonytalan sors érte Szalontai Ida kállósemjéni asszonyt. Budapesten van férjével Kiss Ferencnél, de egy hét óta eltűnt s nem találják. Hozzá tartozói szerencsétlenséget sejtene, mert a keresés nyomra nem vezetett.

— **Milyen az eredmény?** Alaposan csatlódtunk az idén úgy a tengeriben, mint a burgonyában. Oly kis mennyiségben termett, aminőre nem számítottunk volna. A burgonya holdanként csak 32.36 q átlagot adott, a tengeri pedig 5.63. Tengeri csak 452000 mázsa termett a tavalyi 652931 mázsa helyett; burgonya 1810000 mázsa, míg tavaly 2687498 mázsa volt.

Igy készül a drágaság s a... nyomor!?

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban tévesen azt írtuk, hogy a királytelki szőlősköbe Schneider Pált választották meg tanítóul. E hiradást most helyre kell igazítanunk, amennyiben nem Schneidert, hanem Steiner Gyulát érdemesítette az iskolaszék a megválasztásra. Schneider Pál nem is pályázott.

— **Kezdik már Kállóban is.** Megjósoltuk annak idején, szomszédjainknak, hogy hamar torkig lesznek a villanyvilágítási társasággal. Nem is kellett soká várni, már itt a panasz, itt a bünsorozat első pontja. *A szerződés értelmében esti 11 óráig minden lámpának égni kell.* E helyett 10 és 11 óra között már oltogatják a lángokat s 11-re már az sem ég, amelynek égése pedig külön ki volt kötve. Csak ki kell számítani az így előálló órakülönbözetet, megszorozni egy órányi világítás árával s arra jövünk rá, hogy csodálatosképen Nagyállóban is a saját hasz-

Óvás! Gazdák figyelmébe! Óvás!

Eredeti Melichár „UNICUM-DRILL“ vetőgép csakis az, mely ujonnan szabadalmazott beállító készülékkel van ellátva. (Eznek segítségével a gép csavarkulcs nélkül egy pillanat alatt bármely magnemhez hajszálpontosan beállítható). A mai „UNICUM-DRILL“ szabadalmazott csoroszlyaszár kirögzítővel is el van látva! Ezzel a gépünk elnyühetetlen! — A legutóbbi **szabadalmi kiállításon** ezen újítások révén az összes gépgyárak közül egyedül mi kaptuk meg az **első díjat, az arany érmet!** — Óvakodjunk silány utánzatoktól! — Kizárólagos raktár:

Debrecen, Piac-utca 43. szám (a Dréher mellett) Ráhrer Sándornál

Bächer—Melichár—Johnston gépgyárak főkelepe.

nára „téved“ a társaság. Akár nálunk! — S óh boldog kállóiak! Ők csak arról panaszkodnak egyelőre, hogy nem ég egészen 11 óráig a villany. Nálunk egyáltalán nem ég s mégis kezdünk beletörődni. Hja! Ilyen az élet!

— **A modern könyvtár kiadót cserélt.**

A modern könyvtár, amelynek eddig Politzer Zsigmond és Fia könyvkereskedő-cég volt a kiadója, az eddigi kiadótól az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat megvásárolta és így a modern könyvtár ezután az Athenaeum kiadásában fog megjelenni. Ezzel kétségtelenül oly kiadó kezébe jutott a Gömöri Jenő szerkesztette Modern Könyvtár, amely még nagyobb arányokban fogja fejlesztetni ezt a kulturális szempontból nagyfontosságú olcsó és népszerű vállalatot, amely már eddig is számos értékes és érdekes művel gazdagította a magyar irodalmat.

— **Tanítóválasztás.** A büdsszentmihályi iparostanonciskola felügyelő bizottsága Szalay Gyula, Csorbai Imre és Hermann Sámuel tanítókat választotta meg a tanulók oktatására. Az igazgatói tőendőkkkel Szalay Gyulát bízták meg.

— **Ujfehértó is kap.** A múlt héten a Polgár községnek nyújtott miniszteri segítségetől adtuk hírt. E héten Ujfehértót érte szerencse. Balvizeinek rendezését, mely 9700 koronát tesz ki, javarészt a földmivvelésügyi miniszter vállalta s így a község kevés pénzzel hozzá jut végleges rendezettségéhez. Kár volt eddig is túrni a botrányos állapotot.

— **A látszat csal.** Egyszerű utazó ruhában, kezében kis táskával az utca porában elterülve találtak rá szegényre az arrajárók Bashalmán. Élet már alig volt benne, szavát nem értették az egyszerű emberek. Vizzel locsogatták, majd bevitték a hosszú utra készült a közeli plébániára, s csak a gondos ápolás után tért nagy nehezen magához. Szegény utasnak, talán könyvágensnek nézték és ime kitűnt irományaiból, hogy nem más mint Dr. I. B. Prof. Cuvillier. Brindisiből, hol operaigazgató s karmester volt utba ejtve Magyarországot Vilnába készült, hogy elfoglalja új állomásán állását. Most Vilnába szerződött zeneakadémiai tanárnak. XIII. Leó pápa alatt 3 évig volt a sixtini kápolnában karmester. Bejárta az európai fővárosokat, évekkkel ezelőtt Budapesten is föllépett sőt Európán kívül is aratott sikereket. Jokohama, Sidney lakossága ép úgy lelkesedett érte, mint Berlin, hol hasonló szerencsétlenség érte, mint most a Bashalmán. Ott is elővette nagymérvű szivbaja s a rendőrség svindlernek nézte azt, kit bocsánatkérések után elbocsájtva ugyanaznap este megtapsolt. Bashalmán is volt tapsokban része. Szegény Cuvillier! Mivel tudta volna leróni háláját mással, mint annak a néhány darabnak eljárt-szásásával, a mikkel valósággal elragadta csekély számú hallgatóságát, kik épen jelen voltak a gróf Pongrácz Kálmán kastélyában, hova időközben átvezették s kiknek gondos figyelmes ápolása tette lehetővé neki, hogy csütörtökön reggel tovább folytathatta útját — saját szavai szerint — „szerelmesének“: Stradivariusának társaságában.

— **Hűséges cseléd.** Hovanyecz György gazdasági cseléd közel 50 éve szolgálja id. Gróf Pongrácz Jenő bashalmi uradalmát. Most a földmivvelési miniszter elismerő levéllel és 100 koronával jutalmazta meg „szorgalmas munkálkodását, példás hűségét, derék, becsületes viseikedsét.“ A jutalmat ma egy hete adta át szép beszéd kíséretében a kitüntetettnek Kubassy Béla főszolgabíró. Megjelent az ünnepségen Pongrácz Kálmán gróf, cs. és kir. kamarás családjával együtt s első volt, aki meleg kézzorítással tüntette ki a jó öreg cselédet, hogy ezzel is tanuságát adja a munka megbecsülésének.

— **Korai értesítés.** Schleifer Ignác nyirbogáti gazdálkodó még a múlt évi augusztus hó 10-én kapott szabadalmat „kóró elfüdelő hengerre“. Huszár László gépész-művezető pedig ugyancsak 1910-ben, október 31-én kapott szabadalmat „hengertolattyus motor vezérműre“ — és mindez csak most kerül nyilvánosságra: 1911. október 15-én. Eddig várt vele a szabadalmi hivatal Ugy látszik: — rá értek!?

— **A közös ivópoharak.** Már majdnem annyira voltunk, hogy megvalósul a számított poharak használata a vendéglőkben, meg az éttermekben. Kellemetes érzéssel gondolt rá a halandó, ezután nem kell más után innom; nyugodtabban, jóízűbben költhetem el a részemre szállított árpalevet. De nem. A készülő terv visszavonatot, Várnunk kell még rá!

Ezt pedig az juttatja eszünkbe, hogy iskoláinkban még ugyancsak a közös ivópoharaknál tartunk. Még tán nem is itt, hanem ott, hogy egyszerűen a szájukba veszik a kut csövét. Milyen egyszerű volna pedig a gyermekeket ellátni külön ivóeszközökkel s e célra igen alkalmasak a praktikus papír, meg parafin-poharak.

Az egészségi szempont ilyen elemi követelményének nemcsak ilyen járványos időben, de mindenkor eleget kellene tennünk!

— **Szaporítják a telefont.** Dicséretükre legyen mondva: a vármegye telefonhálózata mind teljesebbé lesz. Egymásután létesítik még a jelentéktelen községekben is. Most például Komoró és Petneháza fog a távbeszélő áldásaiban részesülni, holott eddig még távírdája sem volt.

— **Epilepszia ellen sokféle gyógyszer van forgalomban.** Bizonyos azonban, hogy a hány epilepsziás beteg van, annyiféle a betegség változata, ami természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy csak oly gyógymód eredményezhet tartós gyógytsikert, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E követelménynek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hírneves specialista orvos Dr. Szabó B. Sándor honosított meg, a mely több ezer esetben fényesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagy értékű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé mit a gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért Dr. Szabó B. Sándor orvosi rendelő intézetéhez (Budapest, V. Nagykorona utca 18.)

— **Színház.** A jövő hó 2., 3. és 4-én Zilahy előadásokat tart. 2-án: *Utánmam*, 3-án: *Keserű mézeshetek*, 4-én *Tökéletes szerelem* megy.

— **Bezárt iskola.** Már 3 hete föllépett a vörheny Büdsszentmihályon s azóta nemcsak, hogy nem csökkent, hanem többen meg is haltak. Az iskolákból, melyeket egyelőre csak 2 hétre zártak be, kénytelenek továbbra is távortartani a gyermekeket bizonytalan időközökig.

Klebs tanár, Berlinben, írja: A természetes **Ferencz József**-keserűviz kitűnő, oly sok oldalról elismert hatásait nekem is alkalmam volt különféle betegségi állapotoknál, névszerint tuberkulotikusoknál is, a legkitűnőbb eredménnyel kipróbálni. Azt tapasztaltam, hogy a betegedési folyamat kezdetén jelentkező székrekedések a Ferencz József-víz használata folytán megszűntek, anélkül, hogy utána a rettegett hasmenés állott volna be. — Kapható gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **A kutya miatt.** Szabados Pál kutyája megharapta a vele berzenkedő Tóth Pétert, Tóth Sándor 9 éves fiát, s ezért a gyerek egy kövel eltörte a kutya lábát. A háborusok meg volt. Csütörtökön este Szabados részegen ment hazafelé, de előbb betért Tóthékhoz, hogy leszámoljon a kutyáért. Bicskával támadt rá, de Tóth sem volt rest; egy székkel fejbe verte, mire elesett, elöntötte a vér. Még egyet-kettőt ütött rajta Tóth, akkor felemelte, s egy udvari szomszédjával: Bokor Dániellel haza vitték. Szabados sérülései nem halálosak, alighanem lesz hát még folytatása az ügynek . . . Egy kutya miatt !!!

— **Kérjük lapunk azon olvasóit, akik az előfizetési díjakkal még mindig hátralékban vannak, hogy az esedékes összeget haladéktalanul szíveskedjenek beküldeni, hogy a lap szétküldésében zavar ne álljon elő.**

— **Az Apolló-színház e heti műsora** ismét sok szép újdonságot tartalmaz. Szinre kerül egy bájos, poetikus látványosság. Tarentói emlékek címen. A mozgófénykép ujság újabb száma aktuális világeseményeket mutat be sikerült felvételekben. Kiskirály! címen kitűnő francia bohózat kerül színre elsőrendű színész erők interpretálásában. Az emlék! igen szép életkép. Eljegyzés! Pompás humoreszk. A műsor főszáma: A messinai menyasszony! Páratlan művészettel kidolgozott, gyönyörűen scenirozott színmű, a leg-híresebb olasz művészek előadásában. A műsort bezárja A „Humorkirály“ legújabb trükkje: Pali biztosítási ügynök! címen A vasárnap délutáni gyermekelőadásokon egy tanulságos gyermektörténet is színre kerül.

Csak úgy nagyjából! . . .

Csindadratta bum, bum, bum! Az ezredéves milléniumi kiállítás Nyiregyházán! Illetőleg a budapesti kiállításnak csak egy része: a pokol. Mondhatjuk gőzfürdőnek is, meg azt is odairhatjuk: Hagyjatok föl minden remény-nyel! Aki ide beteszi a lábát, az nem megy ki — tisztán, vagy nem jön be többet! Pedig a berendezése egészen kényelmes. Az öltözőkabinban van mindjárt a tyukszemirtó terem is. Ha pedig esetleg nem akarod elfeledni, amit kedves nőd Önagysága reád bízott és gömböt akarsz kötni, akkor ugyan-ebben a helyiségben találsz köteleket is szépen feszésre kihuzva, melyeken a ruhák száradnak. Erre kötöd a gömböket. És mikor így meg vagy elégedve önmagaddal, mint gondos, figyelmes férj és szép fiu: megnézheted magadat a velencei tükörökben is. Ha a tükör az arcodon sárga, zöld, fekete foltokat mutat, ám kétségbe ne ess! Csak a tükörön vannak azok még tavalyról; vagy származhatnak azoktól a tojásoktól is, amelyek a kiváltságolt emberek fűrtéit vannak tojatra ápolni az egy személyben öltöző, tyukszemirtó, ruhaszárító és Én Csillag Anna tükörteremben. Nehéz is megválni ettől a teremtől, de végre mégis csak rászánja magát az ember, hiszen fürödni jött és pedig gőzben! Megy hát oda, a hol a csapok virítanak. Itt mindenki úgy nyitogatja a gőzcsapot, ahogyan neki tetszik. Egyszer krematóriumban érzed magad sisteregni, máskor meg, ha valakinek úgy tetszik — nem neked! — a dobsinai jégbarlangban dideregsz. De mikor sisteregsz, akkor is fázol és amikor fázol, akkor is meleged van. Lángolásodban is, meg fogvacogásodban is eszedbe jut: Istenem! az az egy szál masszirozó bácsi, ugyan fog-e engem figyelemre méltatni ha nagyon szépen megkérem! Hogyne! Föltétlenül! Állj be, illetőleg feküdj bele abba a körbe, ahol a többi masszirozást várók epekednek. Ennek a körnek közepére áll a masszirozási kirendeltség zöme: egy ember, és elkezd körben szaladni. Kering, kering, kinek a hátára, kinek a gyomrára vág egyet. Másképen nem

birná ki szegény, hát így futtában tömeg kezelést alkalmaz. Kapsz tőle átlag minden két percben egy-egy ütést. De az oszt' hatalmas, mert hát vagy valami, vagy semmi, másképpen meg nem lehet. De milyen jól is érzed az után magadat! Jól kizzadtál, lehűltél, kigyúrták belőled a rheumát, köszvényt. Nem is megy az többet vissza hozzád, csak akkor mikor kiértél már az utcára. Olyan egészséges fürdést vittél végbe, hogy az előbbi nyavalyák egész passióval hivatgatnak még másokat is hozzád. Szinte tülekednek, versenyeznek, melyik boldogitson hamarabb!

A legajánlatosabb különben a gőzfürdőbe kazántisztítás után menni. A gőzcsapok ilyenkor egészen el vannak lágyulva. Ne adj isten birni velök! Jobbra csavarom, balra csavarom, úgy teszek mintha balra csavarom, de hirtelen visszafordítom, mindegy. Se víz, se gőz. Legföljebb valami barna lé. Vagy csokoládé vagy talán kakaó! A falak, a kádak mind agyonra surolva, dörgölve, pucolva, az új piszok eltűnt és dereng, nem, tündöklök a — régi, eddig a kollegájától eltakart piszok.

Csak egy dologban modern a mi gőzfürdők. Van benne sorsjáték; a szerencsés nyerő jutalmat kap. Nevezetesen a kihuzott szám birtokosa jogot nyer arra, hogy egy padra leülhessen. Mert hát, tetszik tudni kevés a pad! Gazdálkodni kell a helyekkel! Meg azután nem csak arra valók a padok, hogy azokon pihenjenek a fürdőzők! Ha odahuzzuk őket a medence szétéhez rápakolharjuk a sört, szafaládét, sonkát stb. üdítő dolgokat. Azután ki-kinyulunk a vízből és egy sör, egy szafaládé, egy sör egy szafaládé. Eredeti egy dolog! Ha meg „másnaposak” is fürdenek, egészen vadregényes...

Sohajtsunk föl: oh Dessenffy-teri gőzfürdő, te ösztökélő konkurrens, jöjjön el a te országod!

vonatkozású dolgokat. Ennek kijelentése bizony nevetséges volna, ha nem volna olyan szomorú.

Ha mák nem is termett, termett valamicskét a szőlő, mondja a gazda. Sikerült az üzlet, a hordók vigan utaznak észak felé, gondolja kezét dörzsölve a kezeskedő. Nagy a drágaság, nehéz az élet, kiáltja a hivatalnok. Zéta.

6 drb. levelező-lap
2 korona 40 fillér

MALACHOVSKY

fényképésznél

Nyiregyháza, Luther (Iskola)-u. 3.

6 drb. levelező-lap
2 korona 40 fillér

A 19. §.

Nagy a panasz, nagy a méltatlankodás a foltozó — nem vargák: — ócskások táborában Pesten! Ötvenkét handlétől vette el a bádócédulát a VIII. kerület előjárósága, mert kijavították, még pedig „iparszerűleg” a viseletes ruhákat, hogy ők is kereshessenek, hogy megélhessenek, fenntarthassák nagy számú családjukat, fizethessék a pokolian drága házbért.

Igazok van! Ugyan ki fog venni kabátot pecséttel telve, nadrágot számtalan folytonossági hibákkal telítve, cipőt talp nélkül! Ki ad ezért pénzt, még ha oly igen szegény is?! No de ez nem nálunk történt, minket más érdekel. Nálunk porozhatják, sőt agyon javíthatják rongyaikat, eladhatják, gseftelhetnek, megélhetnek, (már ahogy: úgy) nekünk másra terjed ki figyelmünk! — Ajánljuk megfontolás végett az illetékesek figyelmébe. Miért nem lehet intézkedést tenni, illetve lehet, de miért nem jutott még eszébe senkinek, hogy nem a befoltozott nyílás, nem a kitisztított pecsét e hiba, a kihágás, hanem igen is a bacilusok millióinak áruháza és eladása hatóságilag kijelölt helyen, hatósági engedéllyel.

Nemcsak Nyiregyházára áll ez a megjegyzés, de az ország minden városára, mert még sohse hallottam, hogy intézkedés történt volna az ócska, eladásra készülő ruhák fertőtlenítésére! Hogyan jut hozzá az a nyomorgó, hibáján kívül szegény ember, hogy drága pénzért mindenféle betegséggel megfertőzött ruhát vegyen, vigye haza, terjessze otthon, családja körében a közegészség rovására? — Összeszedi az ócskás a butorokat, ruhákat; — egyiken kiadta lelkét egy tüdőveszes, másikat görvélykór döntötte ágyba, harmadik lues-sel ékeskedik, vagy fejét veszedelmes hajbetegség csufítja, és mindezt összeszedve és kijavítva viszi piacra, terjeszti embertársai közt nem ingyen, — de pénzért!

Itt fekszik a baj! Sokszor innen magyarítható meg, hogyan terjed a betegség itt is ott is, pedig az előtt a család ép, egészséges volt, így terjed tova minden óvintézkedés ellenére egyszerre a város különböző helyén a ragály. Tudok eseteket, mikor meghalt emberről huzzák le a ruhát, hogy ujabba öltöztessék, a másikat inkább adják el! Micsoda pokoli következményekkel jár ez ilyen lelkiismeretlenség, nem kell bővebben magyarázni.

Dezinficiálunk, vörös cédlát ragasztunk, vesztegzárt rendelünk el ugyanakkor, mikor másrésztől nem látunk tovább az orrunknál. Ne arra fordítsuk hát figyelmünket, hogy lyukas-e a nadrág, vagy van-e rajta folt, a mely ha nem is tisztít, de valamit (a szegénységet legalább részben) takar, hanem fertőtlenítsük hatósági assistentiával vagy mindjárt a vásárlás után, vagy még inkább az eladás előtt. Az így tisztított ruháknak állítsanak raktárakat és én biztosan tudom, igen sok betegségnek — tovaterjedésének utját fogjuk állani.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődőknek. A vezércikk a „Munkaadó”-ból van átvéve. Oly találó, igazmondó, emellett élénk előadása, hogy a közlését elengedhetetlennek tartottuk.

Lapkiadótulajdonos a szerkesztőség.

Szőlő-oltványok.

Szőlőveszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnevének örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepét Bihardiúszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt, vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. **Olcso ár és pontos kiszolgálás! Számtalan elismerő levél.** — A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

A Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület most épülő bérházának I. és II. emeletén lévő utcai és udvari lakások

1912. év május hó 1-re

kiadóok.

A feltételek a takarékpénztár-egyesület igazgatóságánál a délutáni órákban tudhatóak meg.

Villanyvilágítási berendezéseket, villanyvilágítási felszereléseket, valamint magántelefon és villanyesengő bevezetéseket elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

Herskovits Gyula elektro-technikai vállalata **Nyiregyháza,**

Széchenyi-tér.

Mérnöki látogatás és költségvetés díjmentes. ≡ Csillárok és égőtestek raktáron.

Egy hölgy

ki szereti az egészséges bőrápolást és különösen a szeplőket elmulasztani, valamint lágy, bársonysima bőrt és hófehér arcot akar, csakis Bergmann & Co., Tetschen a/E. **STECKENPFERD** Illiometjsappannal (Steckenpferd védjegy) mosdik. Kapható minden gyógyszerár, droguéria és illatszerkereskedésben. Darabja 80 fillér

Glosszák.

Ilyenkor a párás, harmatos őszi reggeleken mozgalmas az élet. A hamvas, pergamenthéjú szőlő megtaposva, kipréselve áll a kádakban, meg a hordókban. Olyan, mint a becsületes ember, ki legjavát adja oda, hogy hasznára legyen valakinek, vagy valakiknek. És lesz, kinek hasznára válik, kiből nemes, gyors elhatározásra készítő gondolatokat vált ki; és lesz, akit kárhozatba visz, akit talán a lejtőre sodor, vagy azon tovább gurít. Ugy mint a legnemesebb emberi szándék. Erről sem tudjuk, kit segít, kinek használ, vagy árt. De bizonyosan lesz olyan, aki kárhozatja.

A legnemesebb szándéktól ösztönözve szól Kassán Magyarország igazságügy minisztere: „Legyetek testvérek, szeressétek egymást, legyetek egyenlők!” De szólnak ők és szól az Egyenlőség: „Mi nem akarunk testvérek és nem akarunk egyenlők lenni”. És last, non least, hogy ebben a legliberalisabb kijelentésben a liberalismus sérelmét látják.

De minek menjünk ezért Kassára, mikor itt is olvashattuk a napokban, hogy milyen nevetséges az emberi egyenlőség és testvériség, meg a békeesség, türelmesség jelszava, szembeállítván egymással honatyákat és helyi

Kizárólag női cipők
különlegességi raktára.
Marschall Budapest,
Bécsi-utca 2. Fővárosi színházak
szállítója. Árjegyzék ingyen!

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót**, Schamann gyógyszerész-től Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schamann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával, a 10 gyomorsó pasztillával K 1.50. Póstit szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésénél — utánvétellel —

SCHAUMANN gyógyszerész
Stockerauban.
Kapható minden gyógyszerertárban.

Kitünő minőségű hegyi borokat megvételre ajánl egy magánfogyasztóknak, mint koresmáros, vendéglős s borkereskedőknek kicsinyben és nagyban.
GYEBNÁR ANTAL okl. szőlész,
Nagylócz (Nógrádmegye). Érdeklődőknek díjmentes felvilágosítás. Ugyancsak nagymennyiségű 1 éves gyökeres hazai és amerikai **szőlővessző** is kerül eladásra.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
és legszebb
nyersfalazati téglá
csak a
Karczagi Agyaginárnál,
Karczagon szerezhető be, hol
egyes waggonrakományok is
megrendelhetők.

KINCSET ÉR
a **TORDY**-féle
Hollandi 3 király tea,
mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal
étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elő-
segítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorbetegségek is segít. — Csomagja (kbl 10—12-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér.
Készítő:
Tordy Gy. okl. gyógyszerész
Budapest, Üllői-ut 89-ik szám.

Ha
Ön
gyári munka helyett
csinos

tartós és olcsó cipőt akar viselni, más-kép el nem éri, csak ha

mindig

Lakatos Lajosnál

(Kossuth-tér) vásárol, — ki nem hirdeti, hogy

nincs többé fájós láb

s emellett gyári árut ad el, — hanem ő maga, mérték után készíti a cipőket, a legkifogástalanabb kivitelben.

391—1911. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járás-bíróságnak 1911. évi Sp. V. 52/4. számú végzése következtében dr. Lichtenstein Izidor ügyvéd által képviselt Pick Jakab javára 544 korona 90 fillér s járulékaik erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 637 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: különféle házi butorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tiszalöki kir. járás-bíróság 1911. évi V. 183. számú végzése folytán 544 korona 90 fillér tőkekövetelés, ennek 1911. évi március hó 17. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Tiszadobon az alperes lakásán leendő megtartására 1911. évi október hó 24. napjának délelőtti 1/22 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tiszalök, 1911. évi október hó 12.

Szücsy Béla
kir. bir. végrehajtó.

Könyvnyomda. Könyvkötészet.
Irodaszer nagyraktár.

Borbély Sámuel

Nyiregyháza, Városháza-palota.

Telefon 140.

Telefon 140.

**Üzleti könyvek. Egy-
házi és gazdasági,
pénztári és jegyző-
könyvek nagy rak-
tára. Levélpapírok
óriási választékban.**

Szállítások az egész megyében. Vidéki megrendelések pontosan elintéztetnek. Jegyzői és ügyvédi nyomtatványraktár.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle
pemetefü **cukorkáknál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.

Egy doboz ára **60 fill.** Mindenütt kapható.

ÁGYTOLLAK

gőztisztítását és dezinficiálását

RUHÁK, SZÖRMÉK

vegyszeres tisztítását és festését

GALLÉROK, KÉZELŐK

és az összes fehérneműk legkifogástalanabb mosását és vasalását gyorsan és lelkiismeretesen intézi

BRADOVKA GYULA

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó **Kassa.**
és ágytoll tisztító gyára

Fióktelep Nyiregyháza.

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávégyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát: a

cikória (katáng-gyökér—cichorium inthybus) termesztését

ajánlja kísérleti művelésre. A nyers anyag 3% súly levonással vették át bérmentve **Csap**-ra szállítva és a gyárudvarban konstatált tiszta súly értéke azonnal készpénzben kifizettetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1911. szept. hóban.

Franck Henrik Fiai.

Kötőgépek!

Ujdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes

részletfizetésre

is kapható. Kérjen árjegyzéket. Tanítás Budapesten ingyen.

Fogl József Lajos
műgépész, Budapest, VI., Aradi-u. 11.

Kovács Gyula

műbutorgyáros butorcsarnoka

megnyilt

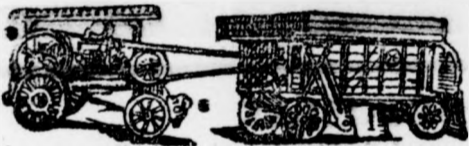
Debreczenben, Hunyadi-utca 17. sz.
(Demetrovics-palotában).

„A köztudatba ment át“ hogy
csak is

KÁLLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

szállítja teljes jótállás mellett a leg-
híresebb motorcséplőkészleteket.
— Saját érdekében kérjen minden
gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen
bérmentve küld a gyár.

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára
nem tévesztendő össze **más Kállai**
nevű cégekkel.

BUTOR!

Hálók, ebédlők, uri szobák, zongorák, teljes
szálloda, vendéglő, kávéház és fürdőberende-
zéseket még sohanem létezett rendkívüli
előnyös fizetési feltételek mellett szállítunk
helyben és vidékre. Nagy butoralbum 1 kor.

Modern Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7/v.
= Központi városháza mellett. =

Nyomatott Borbély Sámuel könyvnyomdájában Nyiregyházán.

Elsőrendű üdítő asztali és borvíz!

111,5 mtr mély-
ségből eredő
chemiai vizsgálat-szerint
kristálytiszt, bakterium men-
tes, egészséges üdítő víznek
minősített, mely természetes
folyékony szénsavval
telítettek.

Megrendelések házhoz szállítatnak!

Gyár: Laktanya-sor 15. Telefon sz. 92.

Városi iroda Rákóczi-ut 4. Telefon sz. 242.

Nagy választék!!

≡ a legújabb napernyőkben. ≡

Mesés olcsó árban

Feuer Miksáné

férfi-, női- divat és rövidáru üzletében

Nyiregyházán, városház-palota mellett
Bethlen (Szentmihályi)-u. oldal.

INGYEN!

kap egy pompás
hangverseny beszélő-
gépet, ha 10 lemezt
vásárol 20 forintért,
de csak is

Wagner

a „Hangszer-
király“-nál.

Budapest, József-
körút 15-ik szám.
Okvetlen kérjen le-
mezjegyzéket.
Javitóműhely. Elő-
nyös lemezcsere.

NIGRIN

(Ferneland)

alegjobb cipőkrém

Mindenütt kapható!

A bécsi vadászati kiállítás-on
arany éremmel kitüntetve

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLAJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „

nemes gyümölcsfa-

csemete, boggyógyümölcsök,
vadoncok, kerti sövények,

sima és gyökeres szőlővesszők

„ stb. Kaphatók. „

„ Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-utca 10. sz.

Üzletem kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivi-
telű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint, állandóan raktáron tar-
tok fényezett kőris, cseresznye, jávor, citrom, paliszánder, mahagoni és más
különbéle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő,
uri és női szalon berendezéseket, vas, félrez és egész réz háló és vendég-
szoba berendezéseket, ugyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat
(tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható de raktáron levő különféle
butorokat is utólérhetetlen olcsó árban árusítok.

Tisztelettel

Glück Jenő

Üzletem szombat és izr. ünnepnapokon zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak berendezés található.